

Projektas "Degučių sentikių protėvių takais, 2023"

Bendruomenė „Degučių rintis“ dalyvavo Zarasų rajono savivaldybės nevyriausybinų organizacijų dalinio finansavimo iš Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšų paraiškų konkurse ir gavo paramą projektui „Degučių sentikių protėvių takais, 2023“. Viena iš projektinės veiklos krypčių buvo skirta Degučių sentikių kapinių arkinių vartų bei suoliukų tvarkymo darbams.

Šiose kapinėse buvo pradėta laidoti nuo 1782 metų. Nuo XVIII amžiaus pradžios iki XIX amžiaus pirmosios pusės Degučiuose, sentikių religiniame ir kultūriniame centre, vyko intensyvi Lietuvos sentikių bendruomenių veikla. Degučių sentikių kapinės priglaudė įžymius Degučių krašto šviesuolius: dvasinius tėvus Titą ir Grigorijų Tanajevus, Gavrilą Bondarevą, Jevstratijų Gubanovą, Ivaną Ivanovą, Lazarį Kasakovskį, Jefimijų Nikitiną, Fiodorą Popovą. Ypatingo dėmesio Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės laikais susilaukė dvasinis tėvas Titas Tanajevas. Jam buvo suteiktas titulas „Lietuvos ir Kurliandijos bendrasis ganytojas“. Kapinėse jo garbei 1806 metais buvo pastatytas kryžius ir koplyčia, kurioje amžinojo poilsio atgulė Titas ir Grigorijus Tanajevai. Kapinėse yra daug senovinių kryžių, paminklų.

Kapinės priglaudė Lukijų Ivanovą, 1928 metų gegužės mėnesį apdovanotą Vyties Kryžiaus 3-ojo laipsnio ordinu už narsų veikimą 4-ojo pėstininkų Mindaugo pulko partizanų gretose Neutraliojoje zonoje Širvintų-Giedraičių rajone.

Čia amžinojo poilsio atgulė ir tautosakos savamokslė užrašinėtoja iš Salako Jelizaveta Kolesnikova. Ši mažaraštė moteris pusę amžiaus rinko pasakas, dainas, ypač vietos patarles. Jelizavetos Kolesnikovos namų archyve sukaupta daugiau kaip 35 tūkstančiai tekstų.

Kapinės yra ne tik artimųjų žmonių poilsio vieta, bet ir tautos istorijos bei kultūros atspindys. Kapinių tyloje įrašyta istorija. Todėl labai svarbu, kad kapinių priežiūrai būtų skiriamas nuolatinis dėmesys. Esame labai dėkingi Degučių seniūnijos seniūnui Jonui Šileikiui už gebėjimą prižiūrėti šias kapines, geranoriškumą bei supratimą mūsų bendruomenės lūkesčių. Kartu su Degučių sentikių pomorų religinės bendruomenės narių pagalba sutvarkėme ketverius arkinius vartus, dvejus vartelius ir kapinių suoliukus, pastatytus bendruomenės pastangomis.

Antroji šio projekto veiklos kryptis – Degučių sentikių Švč. Dievo Motinos Užtarėjos maldos namų, pastatytų bendruomenės „Degučių rintis“ iniciatyva ir pastangomis, vaizdo stebėjimo modernizavimo darbai. Buvo įrengtos dvi vaizdo stebėjimo kameros, kurios atliks ikonų ir kitų bažnytinių reikmenų apsaugą. Švč. Dievo Motinos Užtarėjos ikona puošia Degučių sentikių maldos namų lauko erdves.

Sakralinių objektų tvarkymas visada yra veiklos prioritetas. Džiugu, kad Zarasų rajono savivaldybės vadovai nuo 2017 metų paremdavo bendruomenės ilgalaikį projektą „Degučių sentikių protėvių takais“. Savivaldybės parama 2023 metų bendruomenės „Degučių rintis“ projektui irgi padėjo atlikti labai reikalingus ir neatidėliotinus darbus. Lietuva – daugiatautė ir daugiakultūrė šalis, kuriai yra svarbus ir sentikystės kultūrinio paveldo išsaugojimas. Nuoširdžiausi padėkos žodžiai gerbiamai merei Nijolei Guobienei ir jos komandai už jautrų požiūrį į mūsų bendruomenės siekius.

Degučių sentikiai laisvai gyvena Lietuvoje, kilniai tęsdami savo prosenelių misiją – saugoti senąjį tikėjimą, džiaugiasi lietuvių tolerancija bei supratimu, lydėjusiu juos nuo amžių glūdumos. Dėkojame visiems geros valios žmonėms už pagalbą mūsų bendruomenėms bei supratimą.

Bendruomenės „Degučių rintis“ pirmininkė Jekaterina Abramova

Nuotrauka Liudmilos Felčinskajos

